

Årsrapport 2007
for
fællesfonden

Kirkeministeriet 2008
dok. nr. 376326

1. Indledning

I henhold til bekendtgørelse nr. 1504 om budget og regnskabsvæsen m.v. for fællesfonden af 14. december 2006 udarbejdes der en konsolideret årsrapport for fællesfonden. Årsrapporten affattes i henhold til gældende bekendtgørelse om statens regnskabsvæsen, bekendtgørelse nr. 1693 af 19. december 2006.

Årsrapporten er sat op med visse lokale tilpasninger efter Økonomistyrelsens vejledning af 8. januar 2008 om udarbejdelse af årsrapporter og indeholder følgende elementer:

- Beretning.
- Regnskab.
  - Resultatopgørelse og balance samt noter
  - Bevillingsregnskab
- Påtegning
- Bilag

2. Beretning

2.1 Præsentation af virksomheden

Fællesfonden fungerer som folkekirkens fælleskasse. Ifølge lov om folkekirkens økonomi afholder fællesfonden en række nærmere bestemte udgifter, som de lokale menigheder er fælles om at drage nytte af. Fællesfonden dækker således:

- Løn, godtgørelse m.v. til præster og provster.
- Udgifter vedrørende stiftsadministrationerne, herunder pensioner til tidligere tjenestemandsansatte medarbejdere.
- Udgifter til folkekirkens fælles IT-løsninger.
- Tilskud til uddannelse af ansatte i folkekirken og af personer, der ønsker sådan ansættelse.
- Udgifter til en række særlige sagkyndige.
- Udgifter til revision af de lokale kirkelige kasser.
- Tilskud til en række særlige menigheder.
- Udligningstilskud til nedsættelse af kirkeskatten i økonomisk svage områder.
- Generelt tilskud til nedsættelse af det kirkelige ligningsbeløb.
- Pensioner til tidligere tjenestemandsansatte kirkefunktionærer.
- Fælles forsikrings- og skadesudgifter.

Herudover ydes tilskud i mindre omfang til forskellige folkekirkelige aktiviteter.

Fællesfondens indtægtsgrundlag består dels af landskirkeskatten, dels af en kompensation fra staten for anden lovgivnings provenuvirkning på kirkeskatten samt af enkelte, mindre driftsindtægter. Landskirkeskatten opkræves sammen med den lokale kirkeskat.

Fællesfonden bestyres af stiftsøvrighederne og af et administrativt fællesskab efter bestemmelser fastsat af kirkeministeren og under ansvar over for kirkeministeren. Ministeren rådgives om fællesfondens forhold af en budgetfølgegruppe. Siden budgettet for 2008 har budgetfølgegruppen afholdt samråd med deltagelse af en læg repræsentant for hvert stift.

2.2 Årets økonomiske resultat

Fællesfonden kom ud af 2007 med et positivt resultat på 42.327 t. kr. I budgetnotatet for 2007 var det budgetterede resultat for året på 9.295 t. kr. Det endelige budgetterede resultat efter tillægsbevillinger tildelt i løbet af året var på 7.724 t. kr. De konsoliderede driftsposter for fællesfonden fremgår af tabel 2.1.

Tabel 2.1 Fællesfondens økonomiske hovedtal 2007(t. kr.)	Regnskab
Ordinære driftsindtægter	1.066.634
Ordinære driftsomkostninger	-737.031
heraf personaleomkostninger	-562.978
Andre driftsposter, netto	-304.170
Finansielle poster, netto	-727
Ekstraordinære poster, netto	17.621
Årets resultat	42.327
<hr/>	
Folkekirkens forsikring	52.025

Årets disponible resultat er dog lavere, da en del af fællesfondens egenkapital er disponeret. Stiftsadministrationer og IT-kontoret kan frit videreføre et eventuelt mindreforbrug af bevillingen til projekter i fremtidige år. Oversigt over videreførte bevillinger fremgår af tabel 4.4 og er på 17.450 t. kr.

Det Færøske landsstyre overtog den 29. juli 2007 folkekirken på Færøerne, hvilket medførte bortfald af tilskuddet til den færøske kirke i andet halvår. Herudover har fællesfonden haft en ekstraordinær indtægt på 17,6 mio. kr., som refusion for overdragelse af præstegårde, der var finansieret af landskirkeskatten.

Ændringen af økonomiloven medførte at udgifter på pensions- og forsikringsområdet i 2007 blev faktureret til de lokale kasser. For at kompensere de lokale kasser de merudgifter, som lovændringen indebærer, blev landskirkeskatten reduceret svarende til de lokale kassers forsikringsbidrag, og fællesfonden udbetalte et generelt tilskud på 78,0 mio. kr.

Som konsekvens af ændringer af økonomiloven om betaling af forsikringsbidrag er delregnskab 32 – folkekirkens forsikring – ikke indeholdt i fællesfondens samlede resultat.

Tabel 2.2 giver status over fællesfondens balance ultimo 2007

Tabel 2.2 Fællesfondens balance (t. kr.)		Status ultimo 31.12.07
Anlægsaktiver i alt		170.419
Heraf immaterielle anlægsaktiver		22.754
Heraf materielle anlægsaktiver		145.334
Heraf finansielle anlægsaktiver		2.331
Omsætningsaktiver		198.143
Aktiver i alt		368.562
Egenkapital		16.507
Hensatte forpligtelser		51.199
Øvrige forpligtelser		300.856
Passiver i alt		368.562

I 2007 blev fællesfondens ejendomme samlet i folkekirkens administrative fællesskab. Fællesfondens egenkapital var ultimo 2006 på -48,7 mio. kr. Forklaringen på forbedringen i egenkapitalen er foruden driftsresultatet på 42,3 mio. kr. en opskrivning af fællesfondens ejendomme på 22,8 mio. kr.

Tabel 2.3. giver oversigt over fællesfondens indtægter og udgifter fordelt på delregnskaber. Delregnskab 7, Folkekirkelige tilskud, omfatter mindreforbruget og den ekstraordinære indtægt vedrørende Færøerne. IT-kontorets mindreforbrug vedrører videreførsler til igangværende besluttede projekter. Mindreforbruget på 9,6 mio. kr. delregnskab 2, præster og provster, skyldes primært vakancer. Der er i 2008 foretaget en efterbetaling af fast befodringsgodtgørelse til præster for perioden 2001-2007. For regnskabet 2007 er der foretaget en hensættelse på 12 mio. kr. til dette formål. Antallet af pensionister voksede hurtigere end forudsat i de grundlæggende beregninger, hvilket medførte en merudgift på 5,4 mio. kr. på delregnskab 31, pension.

Table 2.3 Fællesfondens administrerede udgifter og indtægter (t. kr.)

Delregnskab	Bevillingstyper	Budget	Regnskab	Afvigelse
1.- Landskirkeskat m.v.	Indtægtsbevilling	973.442	973.442	0
2.-Præster og provster	Lovbunden bevilling	548.388	538.759	9.629
3.-Stiftsadministrationer	Driftsbevilling	70.218	63.776	6.442
4.-Folkekirkes IT	Driftsbevilling	88.300	79.908	8.392
5.-Folkekirkes Uddannelser	Driftsbevilling	44.768	43.883	885
6.-Folkekirkes fællesudgifter	Driftsbevilling	20.970	21.580	-610
7.-Folkekirkelige tilskud	Anden bevilling	19.317	4.141	15.176
11.-Finansielle poster (nettoudgift)	Anden bevilling	3.500	3.492	8
21.-Tilskud til lokale kasser	Anden bevilling	170.257	170.223	34
31.-Pension, tjenestemænd	Lovbunden bevilling	0	5.353	-5.353
32.-Folkekirkes forsikring	Driftsbevilling	1.201	-52.025	53.226

2.3 Årets faglige resultater

Fællesfondens mange aktiviteter er vist i en række oversigter nedenfor. Her er der lagt vægt på at anskueliggøre omfanget af følgende aktiviteter:

- Personaleforbrug i form af anvendte årsværk,
- IT-aktiviteter i form af antal pc-arbejdspladser, brug af helpdesk og personaleforbrug,
- Uddannelsesvirksomhed i form af antal studerende og kursusdage,
- Forsikringsvirksomhed i form af udgifter til dækning af skader.

Årsværk for præster

Af tabel 2.4 nedenfor ses fordelingen af anvendte årsværk for præstestillinger i folkekirkes 10 stifter i Danmark.

Af tabellen ses, at Københavns Stift ligger væsentlig under deres normering, men kun lidt under sidste års anvendte årsværk. Der er tre stifter, der i skemaet fremstår med et merforbrug af årsværk i forhold til normeringen. I Århus Stift skyldes det fem lokalfinansieret præster. I Ribe Stift skyldes det dels lokalfinansieret præster, dels konstitutioner grundet barsel, sygdom mv. I Haderslev Stift forklares det opgjorte merforbrug med jobtræningspræster samt konstitutioner.

Table 2.4 Præstestillingernes personaleforbrug

Stift	Antal anvendte årsværk	Antal anvendte årsværk	Antal normerede årsværk	Antal anvendte årsværk	Afvigelse
	2005	2006	2007	2007	
København Stift	213,00	200,10	217,50	197,00	-20,50
Helsingør Stift	263,50	263,00	267,40	266,41	-0,99
Roskilde Stift	243,60	247,90	249,10	243,90	-5,20
Lolland-Falster Stift	61,40	64,00	64,00	62,50	-1,50
Fyns Stift	184,70	186,00	187,00	183,50	-3,50
Aalborg Stift	220,70	221,70	222,10	219,59	-2,51
Viborg Stift	172,50	174,80	176,30	172,35	-3,95
Århus Stift	273,30	273,90	273,90	278,90	5,00
Ribe Stift	163,90	164,70	155,40	158,00	2,60
Haderslev Stift	168,00	170,80	179,10	182,18	3,08
I alt	1964,60	1966,90	1991,80	1964,33	-27,47

Årsværk for stiftsadministrationer

Table 2.5 viser personaleforbruget i stifterne opdelt på sagstyper. Der er ikke tale om større afvigelser fra tidligere år.

Table 2.5 Personaleforbrug i stiftsadministrationer

Sagstyper i stiftsadministrationen	Antal forbrugte årsværk		
	2005	2006	2007
Amanuensisfunktionen for biskoppen	9,6	9,8	9,4
Økonomiforvaltning, herunder kapitalforvaltning	20,9	20,9	20,4
Byggesager vedr. kirker, præstegårde og sognegårde mv.	5,7	6,4	6,0
Tilsyn og godkendelse vedr. kirker og kirkegårde	4,4	4,3	4,1
Løn og ansættelsesvilkår for kirke- og kirkegårdsfunktionærer	14,9	15,0	15,0
Rådgivning af menighedsråd og provstiudvalg	17,4	17,7	18,6
Sekretariat for stiftsudvalg m.v	6,2	6,4	5,3
Personalesager	2,2	2,1	2,2
Stiftsadministrationers drift	13,4	14,2	13,9
Præsteansættelser og forvaltning af løn m.v. til præster	16,1	16,5	16,8
Tjenestemandspensioner	0,6	0,4	0,4
I alt	111,4	113,7	112,2

Årets faglige resultater for folkekirkens IT

De faglige resultater opdeles i de 2 hovedgrupper:

- folkekirken og Kirkeministeriets it anvendelse, der omfatter projekter som understøtter folkekirkens og Kirkeministeriets opgaver
- it-governance, projekter og aktiviteter der er en forudsætning for, at it-funktionen kan leve op til krav om sikkerhed, kompetenceudvikling og sikker styring.

Folkekirkens og Kirkeministeriets it-anvendelse

På ”forretningssiden” har der i 2007 været arbejdet med flere større projekter:

- fra årets start fulgte de afsluttende arbejder i forbindelse med den omfattende reform af den kirkelige struktur, hvor provstier kom til at følge kommunegrænser, og hvor ca. 600 sogne fik nyt tilhørsforhold. Omlægningen medførte ændringer i næsten alle de større systemer: FLØS, Navision, KIS, eDoc samt ePost og AD’et, (hvor brugernes tilhørsforhold styres). Projektet forløb som planlagt og til tiden.

- anskaffelsen af et system til konsolidering af kirkekassernes budgetter og regnskaber og derigennem til brug for provstiernes budgetarbejde blev afsluttet i januar, og systemet blev sat i drift den 1. marts. Set i forhold til de tidligere manuelle processer har systemet givet provstierne såvel som ministeriet langt bedre styringsmuligheder. En række uhensigtsmæssigheder er - med henblik på yderligere at lette institutionernes arbejde - blevet rettet i løbet af efteråret 2007. I løbet af 2008 vil der blive taget yderligere skridt i retning af fuldt ud at realisere kravene i regeringsgrundlaget af 2005 om bedre styringsværktøjer til brug for den lokale økonomistyring.
- Samtidig med implementeringen af provstiernes budgetsystem er der anskaffet et nyt web-baseret regnskabssystem til provstierne. Ibrugtagningen er forløbet uden problemer af nævneværdig art.
- på civilregistreringsområdet har der været flere store opgaver:
  - med indførelsen af et gebyr på navneændringer er der udviklet et system til elektronisk betaling, som anvendende i forbindelse med ansøgning om navneændring via personregistrering.dk
  - samtidig hermed blev løsningen til fuld digital betjening (fødselsanmeldelse, faderskab, navngivning og navneændring m.m.) på personregistrering.dk (med digital signatur) sat i drift
  - endelig blev løsningen til de sønderjyske kommunernes tilkobling til den elektroniske personregistrering færdiggjort og sat i drift - som planlagt - den 15. maj 2007

Implementeringen af et nyt ESDH-system til brug i provstierne blev påbegyndt den 1. juli. Ved årets udgang havde stort set alle provstier taget det nye system i anvendelse. Systemet er serverbaseret og er dermed et vigtigt skridt i retning af at omlægge provstiernes it-anvendelse fra ”stand-alone-systemer” til server- og webbaserede løsninger.

Produktionsresultater

Siden 2006 har der været offentliggjort resultater for ventetider i Brugerservice, tilgængelighed til systemer samt antal ekspederede henvendelser.

Det nævnes, at produktionstallene, som en del af ITIL-projektet og opgaven med at foretage en ny risikovurdering, fra foråret 2008 udvides med et egentligt SLA-katalog (Service Level Agreement). Det betyder, at der for alle relevante dele af produktionsapparatet vil blive fastlagt produktionsmål (efter aftale med de ”forretningsansvarlige”), som vil blive sammenholdt med de opnåede resultater.

IT-Kontorets årsværk

Personaleforbruget i IT-Kontoret har i 2007 været på i alt 28,2 mandår.

	2005	2006	2007
Årsværk i alt	21,7	24,4	28,2

Inden for folkekirkens IT ses en jævnt stigende aktivitet over de seneste 3 år jf. tabel 2.6. Det gælder såvel i antallet af installationer og antallet af brugere.

Tabel 2.6 Aktiviteter i folkekirkens IT

Folkekirkens IT	2005	2006	2007
Aktiviteter:			
Antal pc- arbejdspladser	2.900	3.018	3.265
Antal installationssteder	2.292	2.370	2.400
Antal brugere	3.483	3.818	4.018
- heraf DNK-brugere	2.883	3.004	3.011
Antal henvendelser til helpdesk	25.562	26.430	25.875
- heraf DNK-sager	6.936	8.481	7.827
Antal årsværk	21,7	22,5	28,2

Uddannelse og efteruddannelse af præster

Folkekirkens Institut for Præsteuddannelse (FIP) i København og Århus varetager begge følgende kursustyper:

- Den obligatoriske uddannelse af teologiske kandidater (pastoralseminariet),
- Efteruddannelse af nyansatte præster,
- Efteruddannelse af nyansatte provster.

Den samlede kursusaktivitet ses af de to tabeller nedenfor. I forhold til 2006 ses en faldende aktivitet på begge institutioner, idet kursusaktiviteten målt i antal kursisdage er faldet med 0,6 % i København, 25,3 % i Århus. En kursisdag er 7,4 timer.

Tabel 2.7 FIP København

Studieaktivitet	2006	2007
Antal kursister	315	378
Antal kursusdage	229	250
Antal kursisdage	6.079	6040

Tabel 2.8 FIP Århus

Studieaktivitet	2006	2007
Antal studerende	68	51
Antal kursusdage	168	169
Antal kursisdage	5.748	4292

Teologisk Pædagogisk Center Løgumkloster underviser i alment teologiske og praktiske teologiske fag samt hertil relevante fagområder. I forhold til 2006 er kursusaktiviteten målt i antal kursisdage faldet med 25,2 %.

Tabel 2.9 TPC

Studieaktivitet	2006	2007
Antal kursister	1887	1654
Antal kursusdage	92,2	69,6
Antal kursisdage	8078	6045

Når antallet af kursisdage hos TPC er faldet markant fra 2006 til 2007 er det en konsekvens af et underskud. Der blev i 2006 afholdt mange (provsti-)kurser, men dette resulterede i et underskud, som søges indhentet dels ved at skære ned på udbuddet af kurser, dels ved at oprette større hold på de enkelte kurser.

Kirkemusikskolerne

Nedenfor er vist udviklingen i antal færdiguddannede for folkekirkens 3 kirkemusikskoler.

Tabel 2.10 Gennemførte uddannelsesforløb

Sjællands Kirkemusikskole	2006	2007
PO- organister	15	14
Organister	97	96
Kirkesangere	50	45
Kirkekorledere	0	2
I alt	162	157

Løgumkloster Kirkemusikskole	2006	2007
Organister	91	93
Kirkesangere	51	51
Kirkekorledere	0	0
Klokkenister	6	8
I alt	148	152

Vestervig Kirkemusikskole	2006	2007
Organister	129	124
Kirkesangere	61	56
Kirkekorledere	2	1
I alt	192	181

Overordnet ses en lille nedgang i forhold til 2006, men det samlede antal færdiguddannede (490) er stadig over 2005 niveauet (438).

Kordegne-, kirketjener- og graveruddannelse

Fællesfonden finansierer delvis uddannelsen af kordegne. Det er en forudsætning for ansættelse som kordegn, at man har gennemført og bestået en basisuddannelse i ministerialbogsføring og i administration/kirkekundskab (en uges internatkursus). Fra anden halvdel af 2005 er uddannelsen i ministerialbogsføring, nu personregistrering lagt om, så den hovedsageligt foregår gennem e-læring samt enkelte kursusdage, der gennemføres i Kirkeministeriets kursuslokaler. Af tabel 2.11 ses, at der i forhold til 2006 har været en stigning i antallet af personer, der har gennemført en grunduddannelse i ministerialbogsføring.

Tabel 2.11 Ministerialbogsføring

Gennemført uddannelse	2006	2007
Overgangskursus	31	0
Grundlæggende del	67	114
Udvidet del	42	32
Brevfelt og standardbreve	0	6
Et skridt videre	0	9
Systemkursus	0	38
I alt	140	199

Uddannelsen som kordegn bliver løbende overført til at blive en AMU-uddannelse, hvilket gør at uddannelsen i Administration/Kirkekundskab og Budget/Regnskab overgår til AMU-Fyn.

Tabel 2.12 Kordegneuddannelsen

Gennemført uddannelse	2006	2007
Basisuddannelsen (adm/kirkekundskab)	60	24
Budget/ Regnskab	22	29
Budget/ Regnskab (AMU-Fyn)	0	16
I alt	82	69

Kirketjener- og graveruddannelsen foregår på AMU-Fyn. Fællesfonden yder tilskud til disse uddannelser.

Udviklingen i antal personer, der har gennemført de forskellige uddannelser ses i tabel 2.13 nedenfor.

Tabel 2.13 Kirketjener- og graveruddannelsen

Gennemført uddannelsesforløb	2006	2007
Den professionelle betjening af kirkens brugere	23	44
Håndtering af den problemfyldte brugerkontakt	0	26
Kirkeinventar	0	12
Kirkens rengøring, teknik og vedligehold	145	64
Kirketjeneste B	0	9
Betjening / styring af kirkens tekniske anlæg	12	10
Medvirken ved kirkens kulturelle og sociale ydelser	0	17
Praktisk kirketjeneste	168	174
Hoved - og specialrengøring i kirke og -bygninger	12	7
Vedligeholdelse af kirkens interiør og inventar	0	63
Etablering og pleje af kirkegårdsanlæg	13	0
I alt	373	426

Forsikringsvirksomhed

Den gennemsnitlige årlige udgift til skader målt over 100 år blev i 2004 i årets priser vurderet til 50.000 t. kr. Det budgetterede beløb i 2007 var på 56.000 t. kr. til skader. På den baggrund må 2007 anses for et gunstigt år, idet den samlede udgift til skader har udgjort 23.249 t. kr. (hvoraf 12.609 t. kr. er udbetalt af Willis i 2007 og 11.606 t. kr. hensat til fremtidig udbetaling.)

I nedenstående tabel 2.14 er skaderne opgjort på type. Af tabellen ses, at anden skade og tyveri udgør henholdsvis 27 % og 33 % af de samlede udgifter (udbetalte erstatninger og hensættelser).

Tabel 2.14 Skader 2007 i kr.

	Antal skader	Udbetalte erst	Hensættelser	Udgifter i alt
Brand	95	3.064.031	1.505.101	
Diverse	367	2.640.034	3.604.893	
El/korslutning	142	605.441	549.469	
Glas	26	154.968	25.319	
Svampe / Insekt	8	-	98.698	
Skjult rør	82	990.521	877.992	
Storm	16	85.829	171.689	
Tyveri	335	4.270.871	3.354.792	
Vand	103	797.181	1.418.441	
Willis udbetalinger i alt		12.608.876		
Periodisering		(966.320)		
I alt	1.174	11.642.556	11.606.394	23.248.950

2.4 Forventninger til det kommende år

Økonomiske rammer

Det budgetterede årsresultat eksklusiv tillægsbevillinger for 2008 udgør 17.436 t. kr. eksklusiv delregnskab 32 – Forsikringer. Samlet er forventningen til fællesfondens økonomi, at budgettet for 2008 kan holde.

Eksterne påvirkninger

Der er ingen forventninger om væsentlige påvirkninger fra eksterne faktorer.

Renteudviklingen i forhold til stiftsmidlerne påvirker ikke længere fællesfondens resultat, da fællesfonden ikke længere opbeholder renter og udbytte af stiftsmidlerne. Dette følger af ændring af lov om folkekirkens økonomi L 210 vedtaget d. 20. marts 2006.

3. Tillægsbevillinger 2007

Kirkeministeren fastlagde budgettet for fællesfonden for 2007 i november 2006. Disse tal fremgår af første kolonne (budget 2007) i nedenstående tabel. Det endelige budgettal 2007, som regnskabet er holdt op imod (budget + TB) indeholder en række omposterings og tillægsbevillinger. Det er tallene for budget + TB, der er anvendt som budgettal i denne årsrapport.

Tabel 3.1 Budget og tillægsbevillinger (t. kr)	Budget 2007	Budget +TB 2007	Difference
DELREGNSKAB - 1 - Landskirkeskat og kompensation (i	973.442	973.442	0
DELREGNSKAB - 2 - Præster og provster	547.778	548.388	-610
DELREGNSKAB - 3 - Stiftsadministrationer m.v.	69.387	70.218	-831
DELREGNSKAB - 4 - Folkekirkens IT	88.300	88.300	0
DELREGNSKAB - 5 - Folkekirkens uddannelser	44.768	44.768	0
DELREGNSKAB - 6 - Folkekirkens fællesudgifter	20.970	20.970	0
DELREGNSKAB - 7 - Folkekirkelige tilskud	17.986	19.317	-1.331
DELREGNSKAB - 11 - Finansielle poster (nettoudgift)	3.500	3.500	0
DELREGNSKAB - 21 - Tilskud til lokale kasser	170.257	170.257	0
DELREGNSKAB - 31 - Pension, tjenestemænd	0	0	0
Total	10.496	7.724	2.772
DELREGNSKAB - 32 - Folkekirkens forsikring	1.201	1.201	0

Nedenstående kommentarer til tabel 3.1 beskriver de ændringer, der er foretaget i forhold til det oprindelige budget.

Delregnskab 2

I forbindelse med nedlæggelse af Hovedstadens Sygehusfællesskab blev der på FL07 tilført midler fra HS til Kirkeministeriet vedrørende den gejstlige betjening af Rigshospitalet fra 2007. Kirkeministeriet yder derfor et tilskud til fællesfonden til dækning af den fortsatte varetagelse af opgaven.

Delregnskab 3

Afvigelsen på 831 t. kr. dækker over følgende:

I 2007 blev introduceret en pulje på 300.000 kr., hvis formål er at understøtte ekstraordinære personalemæssige tiltag. Puljen er fælles for alle 10 stifter, og administreres centralt af Fyens Stift. Aalborg Stift fik bevilliget 65.000 kr. til afskrivning af nyt tag.

Til pensionsbidrag for Haderslev Stift er tilføjet 59.532 kr.

Bevilling til herboende færing på 47.046 kr. er blevet flyttet fra delregnskab 3 til delregnskab 7. Helsingør Stift har i tidligere år haft bemyndigelse til at overskride bevillingen med indtægten fra stiftets tjenestebolig. Stiftets indtægter overgik til fællesfondens samlede regnskab. Stiftets

indtægter indgår for 2007 i stiftets eget regnskab, men stiftets bevilling blev samtidigt reduceret med disse forventede indtægter. Stiftet mistede dermed en del af sin bevilling. Derfor bevilligede Kirkeministeriet en kompensation til stiftet, og forhøjede Helsingør stifts bevilling med 102.000,- kr.

Endelig fik Ribe Stift bevilliget 60.000 kr. til et benchmarkprojekt samt 292.000 kr. til fratrædelsesordning.

Delregnskab 7

De 1.331 t. kr. i tillægsbevilling er sammensat af følgende:

Skt. Petri har fået bevilliget 145.258 kr. for at dække udgifter forbundet med præsteskit.

Teologisk Pædagogisk Center har fået en bevilling på 76.000 kr. til at dække udgifter til uddannelse til nytrådt døvepræst i tegnsprog.

Bevilling til Rigshospitalet på 883.572 kr. optræder fra 2007 på delregnskab 7. Det mellemkirkelige råd har fået bevilliget 179.459 kr. til åremålsansættelse af sekretariatschef.

Endelig er bevilling til herboende færing på 47.046 kr. blevet flyttet fra delregnskab 3 til delregnskab 7.

4. Regnskab

4.1 Anvendt regnskabspraksis

Lov om folkekirkens økonomi

Ifølge § 17, stk. 1 i lov om folkekirkens økonomi aflægges kirkeministeren regnskab for fællesfonden.

Kirkeministeren kan ifølge § 17, stk. 3, i samme lov bede stiftsøvrighederne, det administrative fællesskab samt de institutioner, der helt eller delvist finansieres af fællesfonden om at tilvejebringe de oplysninger og det regnskabsmæssige materiale, som er nødvendigt for at aflægge fællesfondens regnskab.

Bekendtgørelse om budget og regnskabsvæsen for fællesfonden

Krav til regnskabsmæssigt materiale er beskrevet i bekendtgørelse nr. 1504 om budget og regnskabsvæsen m.v. for fællesfonden. Kapitel 7 om aflæggelse af regnskab i bekendtgørelsen fastsætter de generelle krav til regnskabsaflæggelsen, konsolidering og revision.

Årsregnskaberne udarbejdes under hensyntagen til tilgodehavender, forudbetalte og skyldige beløb m.v., så regnskabet giver et retvisende billede af indtægter og udgifter i det pågældende år samt af aktiver og passiver ved årets udløb.

Fællesfondens regnskab er aflagt i henhold til de statslige regler for omkostningsbaserede regnskaber, jf. Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning med de undtagelser, der følger af fællesfondens særlige karakter.

Regnskab

Institutionens beholdninger af aktiver omfatter bygninger, inventar, maskiner m.v. udstyr og inventar optages under aktiver i regnskabet i henhold til de af Økonomistyrelsen udfærdigede værdiansættelsesprincipper.

Ejendomme er værdiansat til den offentlige ejendomsværdi og registreret i folkekirkens administrative fællesskabs regnskab, og der afskrives ikke på disse.

Immaterielle og materielle aktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der foretages bunkning af IT-aktiver, som afskrives efter saldometoden. Der aktiveres kun enkeltaktiver med en kostpris på 50.000 kr. eller derover og en forventet levetid på mere end et år. Alle aktiver afskrives lineært over følgende perioder:

- Lejemål   4 år
- Inventar   3 år
- Programmell   3-5 år

-

Fællesfondens egenkapital udgøres af egenkapitalen primo tillagt årets resultat samt forskydninger i balancen. Gældsforpligtelser omfatter bl.a. skyldige feriepengeforpligtelser, skyldigt over-/merarbejde og evt. forpligtelser i forbindelse med åremålsansættelse.

4.2 Resultatopgørelse

Forklarende noter til resultatopgørelsen er inkluderet som bilag 6.1 til årsrapporten.

Tabel 4.1. Resultatopgørelse for fællesfonden

Note	Resultatopgørelse (i t. kr.)	2006	2007
	Ordinære driftsindtægter		
	Landskirkeskat og kompensation	994.400	973.442
	Salg af varer og tjenesteydelser	19.493	93.192
	Ordinære driftsindtægter i alt	1.013.893	1.066.634
	Ordinære driftsomkostninger		
	Forbrugsomkostninger		
	Husleje	1.367	1.599
	Andre forbrugsomkostninger	345	264
	Forbrugsomkostninger i alt	1.712	1.863
	Personale omkostninger		
	Lønninger	866.420	888.768
	Pension	21.418	25.413
	Lønrefusion	-327.751	-352.775
	Andre personaleomkostninger	2.135	1.572
	Personaleomkostninger i alt	562.221	562.978
	Andre ordinære driftsomkostninger	178.441	155.409
	Af - og nedskrivninger	23.043	16.781
	Ordinære driftsomkostninger i alt	765.417	737.031
	Resultat af ordinære drift	248.476	329.602
	Andre driftsposter		
	Andre driftsindtægter	1.660	3.980
	Andre driftsomkostninger	63.347	57.923
	Pensioner, fratruddt personale	74.172	80.005
1)	Udligningstilskud og generelt tilskud	90.226	170.223
	Resultat før finansielle poster	22.391	25.432
	Finansielle poster		
	Finansielle indtægter	134.551	4.238
	Finansielle omkostninger	153.018	4.964
	Resultat før ekstraordinære poster	3.923	24.705
	Ekstraordinære poster		
	Ekstraordinære indtægter	0	17.621
	Ekstraordinære omkostninger	0	0
	Årets resultat	3.923	42.327

1) Udligningstilskud udgør i 2007 92.250 t. kr. og nyt generelt tilskud fra 2007 udgør 78.007 t. kr.

4.3 Balancen

Tabel 4.2. Balancen

Note	Aktiver (i t. kr.)	Primo 2007	Ultimo 2007	Note	Passiver (i 1000 kr.)	Primo 2007	Ultimo 2007
6.2.1	Immaterielle anlægsaktiver			6.2.2	Egenkapital i alt	-48.735	16.507
	IT-projekter	17.626	22.754				
6.2.1	Materielle anlægsaktiver			6.2.3	Hensættelser	50.826	51.199
	Grunde, arealer og bygninger	110.500	134.037				
	Inventar og IT-udstyr	19.160	11.297	6.2.4	Langfristede gældsposter		
	Materielle anlægsaktiver i alt	129.660	145.334		Prioritetsgæld	0	0
	Finansielle anlægsaktiver				Anden langfristet gæld	85.809	114.928
	Øvrige finansielle anlægsaktiver	0	2.331		Langfristede gældsposter i alt	85.809	114.928
	Finansielle anlægsaktiver i alt	0	2.331	6.2.5	Kortfristede gældsforpligtelser		
	Anlægsaktiver i alt	147.285	170.419		Leverandører af varer og tjenesteydelser	34.296	22.335
	Omsætningsaktiver				Anden kortfristet gæld	28.260	23.666
	Varebeholdninger	1.185	328		Skyldige feriepenge	91.077	90.920
	Tilgodehavender	67.407	44.961		Periodeafgrænsningsposter	39.165	49.007
	Periodeafgrænsninger	29.895	38.818		Kortfristet gæld i alt	192.798	185.928
	Likvide beholdninger	34.926	114.036		Gæld i alt	278.607	300.856
	Omsætningsaktiver i alt	133.413	198.143				
	Aktiver i alt	280.698	368.562		Passiver i alt	280.698	368.562

Fællesfondens balance er opført i tabel 4.2 herunder.

Forklarende noter til balanceposter er inkluderet som bilag 6.2 til årsrapporten.

4.5 Bevillingsregnskab

De for institutionen relevante delregnskaber er inkluderet i nedenstående tabel 4.3.

Tabel 4.3. Bevillingsregnskabet i t. kr.

	Regnskab 2006	Budget 2007	Regnskab 2007	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 1 - Landskirkeskat og kompensation	994.400	973.442	973.442	-0	-
DELREGNSKAB - 2 - Præster og provster	534.147	548.388	538.759	9.629	98
DELREGNSKAB - 3 - Stiftsadministrationer m.v.	67.043	70.218	63.776	6.442	91
DELREGNSKAB - 4 - Folkekirkens IT	75.810	88.300	79.908	8.392	90
DELREGNSKAB - 5 - Folkekirkens uddannelser	40.589	44.768	43.883	885	98
DELREGNSKAB - 6 - Folkekirkens fællesudgifter	22.199	20.970	21.580	-610	103
DELREGNSKAB - 7 - Folkekirkelige tilskud	22.112	19.317	4.141	15.176	21
DELREGNSKAB - 11 - Finansielle poster (nettoudgift)	18.725	3.500	3.492	8	100
DELREGNSKAB - 21 - Tilskud til lokale kasser	90.226	170.257	170.223	34	100
DELREGNSKAB - 31 - Pension, tjenestemænd	73.254	-	5.353	-5.353	-
Total	3.923	7.724	42.327	-34.603	-
DELREGNSKAB - 32 - Folkekirkens forsikring	46.372	1.201	-52.025	53.226	-4.332

Forklarende noter til bevillingsregnskabet, er inkluderet som bilag 6.1 til årsrapporten.

4.6 Bevillingsafregning

I henhold til gældende bekendtgørelse er der videreførselsadgang for bevillinger udbetalt til delregnskab 3 stiftsadministrationer m.v. og delregnskab 4 folkekirkens IT. Samlet videreføres der bevilling for 17.450 t kr. Fordelingen fremgår af tabel 4.4.

Tallene for stiftsadministrationerne i tabel 4.4 er den konsoliderede videreførte bevilling for alle 10 stifter. Der overføres ikke bevilling imellem stifterne.

Fra 2007 er bevillingen til stiftsadministrationerne givet som en nettobevilling, der justeres i henhold til de indtægter, som stiftsadministrationerne måtte have.

"Bortfaldskolonnen" omfatter stifternes lønomkostninger og overhead omkostninger ved kapitalforvaltning, der var indeholdt i budgettet, men finansieres af stiftmidlerne.

Lønomkostningerne og brugerbetalingen til det administrative fællesskab er videreført til øvrig drift.

Tabel 4.4. Bevillingsafregning (t. kr.)

Delregnskab	Bevilling	Regnskab	Årets resultat	Bortfald	Resultat til videreførelse	Overført fra tidligere år	Overført fra lønsum til øvrig drift	Akkumuleret til videreførelse		
3.- Stifsadministration	Lønsum (konto 18)	48.802	47.521	1.281	-1.425	-144	-173	2.038	1.720	
	Øvrig drift	21.416	16.255	5.161	-570	4.591	1.763	-2.038	4.316	
4.-Folkekirke	IT	Lønsum (konto 18)	11.012	12.099	-1.087	0	-1.087	529	347	-211
	Øvrig drift	77.288	67.810	9.478	-1.513	7.965	4.007	-347	11.625	

5. Påtegning af det samlede regnskab

Fremlæggelse

Årsrapporten er aflagt i henhold til bekendtgørelse nr. 1504 af 14. december 2006 "Bekendtgørelse om budget- og regnskabsvæsen for fællesfonden m.v."

Årsrapporten dækker de regnskabsmæssige forklaringer for fællesfonden, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med kontrollen for 2007.

Påtegning

Det tilkendegives hermed,

1. at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at opstillingen og rapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende,
2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

København, 28. november 2008 København,

Departementschef

Økonomichef

Til kirkeministeren

Påtegning på årsregnskab

Vi har revideret årsregnskabet for fællesfonden for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2007, omfattende ledelsespåtegning, ledelsesberetningens afsnit 2.2, anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter. Årsregnskabet aflægges efter bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 1504 af 14. december 2006 om budget- og regnskabsvæsen for fællesfonden mv.

Vi betragter med denne påtegning revisionen af årsregnskabet for fællesfonden som afsluttet. Rigsrevisionen kan dog tage spørgsmål vedrørende dette og tidligere regnskabsår op til yderligere undersøgelser. I den forbindelse kan der fremkomme nye oplysninger, som kan give anledning til, at konkrete forhold, der er behandlet ved denne påtegning, bliver vurderet på ny.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med bestemmelserne i bekendtgørelsen om budget- og regnskabsvæsen for fællesfonden mv. Dette ansvar omfatter udformning, implementering og opretholdelse af interne kontroller, der er relevante for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne. Herudover er det ledelsens ansvar, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Revisors ansvar og den udførte revision

Vort ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført vores revision i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik, jf. lov om revision af statens regnskaber m.m. Disse standarder kræver, at vi lever op til etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter handlinger for at opnå revisionsbevis for de beløb og oplysninger, der er anført i årsregnskabet. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er relevante for fællesfondens udarbejdelse og aflæggelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede, med henblik på at udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke med det formål at udtrykke en konklusion om effektiviteten af fællesfondens interne kontrol. En revision omfatter endvidere stillingtagen til, om den af ledelsen anvendte regnskabspraksis er passende, om de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn er rimelige samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet. Revisionen omfatter desuden en vurdering af, om der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der i videst muligt omfang sikrer, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabet, er i overensstemmelse med bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fællesfondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2007 samt af resultatet af fællesfondens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2007 i overensstemmelse med bestemmelserne i bekendtgørelsen om budget og regnskabsvæsen for fællesfonden mv. Det er ligeledes vores opfattelse, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Erklæring om udført forvaltningsrevision

I forbindelse med den finansielle revision af fællesfondens årsregnskab for 2007 har vi foretaget en vurdering af, hvorvidt der for udvalgte områder er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af fællesfonden.

Ledelsens ansvar

Fællesfondens ledelse har ansvaret for, at der etableres retningslinjer og procedurer, der sikrer, at der tages skyldige økonomiske hensyn ved fællesfondens forvaltning.

Revisors ansvar og den udførte forvaltningsrevision

I overensstemmelse med god offentlig revisionsskik, jf. lov om revision af statens regnskaber m.m. har vi for udvalgte forvaltningsområder undersøgt, om fællesfonden har etableret forretningsgange, der i videst muligt omfang sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning. Vort arbejde er udført med henblik på at opnå begrænset sikkerhed for, at forvaltningen på de udvalgte områder er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

Konklusion

Ved den udførte forvaltningsrevision er vi ikke blevet bekendt med forhold, der giver os anledning til at konkludere, at forvaltningen i 2007 på indkøbsområdet ikke er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

Rigsrevisionen, den 5. december 2008

Jens Mikkelsen
kontorchef

6. Bilag til regnskabet

6.1 Noter til bevillingsregnskabet og resultatopgørelsen

I det følgende er forbrug og budget fordelt på delregnskab og formål for fællesfonden. Budgettal er dog ikke udspecificeret på alle formål under de enkelte delregnskaber.

6.1.1 Landskirkeskat og kompensation

(t.kr)	Regnskab 2006	Budget 2007	Regnskab 2007	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 1 - Landskirkeskat og kompensation	994.400	973.442	973.442	-	100
FORMÅL - 11 - Landskirkeskat	994.400	860.542	860.542	-	100
FORMÅL - 12 - Kompensation til folkekirken fra FL	-	112.900	112.900	-	100

6.1.2 Præster og provster

(t.kr)	Regnskab 2006	Budget 2007	Regnskab 2007	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 2 - Præster og provster	534.147	548.388	538.759	9.629	98
FORMÅL - 21 - Løn, 40/60 præster	462.508	517.592	491.559	26.033	95
FORMÅL - 22 - Løn, specialpræster	39.243	0	0	0	0
FORMÅL - 23 - Løn, barselsvikarer	2.146	3.450	3.285	165	95
FORMÅL - 24 - Godtgørelser (præster)	30.251	27.346	43.930	-16.584	161
FORMÅL - 26 - Præster med refusion	0	0	-15	15	-

På delregnskab 2 for præster og provster har der været et mindreforbrug på 9.629 t.kr. Dette skyldes, at der har været ubesatte stillinger i stifterne, jf. afsnittet ”faglige resultater”.

Delregnskabet indeholder refusion fra staten til 40 % af løn til aflønning af præster og provster, eksklusiv løn til specialpræster (institutionspræster m.v.). Fællesfonden har modtaget 337.090 t. kr. i refusion til løn af præster fra staten.

Formål 24 godtgørelser omfatter en samlet merudgift på 16.584 t.kr., hvoraf de 4.397 t.kr. kan henføres til stigende befodringsudgifter grundet regulering af satsen efter budgettets fastlæggelse samt stigende udgifter til flyttegodtgørelser. De resterende 12.187 t.kr. er en hensættelse til skyldige udgifter til fast befodringsgodtgørelse til præster for perioden 2001-2007, hvoraf de 9.520 t.kr. er skyldig godtgørelse og 2.667 t.kr. er morarenter. Kirkeministeriet ophørte med at pristalsregulere satsen for fast befodringsgodtgørelse til præster i 2001. Præsteforeningen gjorde indsigelse over for dette i 2004, hvorefter ministeriet opsagde aftalen om regulering af fast befodringsgodtgørelse. Denne delopsigelse af det samlede aftalekompleks om befodringsgodtgørelse blev underkendt af Personalestyrelsen i 2007, hvorefter satsen er blevet reguleret med tilbagevirkende kraft, og der er iværksat en proces med at efterbetale den skyldige godtgørelse. Beløbet på 12.187 t.kr. er en beregnet størrelse ud fra en vurdering af den gennemsnitlige forpligtelse i de enkelte år.

Fællesfonden opgør i henhold til principper for omkostningsbaserede regnskaber den skyldige feriepengeforpligtelse. For præster, for hvilke fællesfonden dækker 60 % af lønudgiften, er 60 % af den skyldige feriepengeforpligtelse registreret. Posteringen af denne forpligtelse under formål 21 løn, 40/60 præster har besværliggjort stifternes løbende styring af lønsumsforbruget, og skyldige feriepenge er derfor udskilt på et særskilt formål i 2008.

Formål 26, præster med refusion, dækker over præster, der er finansieret lokalt, men hvor aflønningen sker via fællesfonden med refusion fra de lokale kasser.

6.1.3 Stiftsadministrationer m.v.

(t.kr)	Regnskab 2006	Budget 2007	Regnskab 2007	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 3 - Stiftsadministrationer m.v.	67.043	70.218	63.776	6.442	91
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	65.331	68.178	61.705	6.473	91
FORMÅL - 24 - Godtgørelser (præster)	-	-	0	-	-
FORMÅL - 31 - Konsulenter	-	-	0	-	-
FORMÅL - 35 - Studentermenigheder	1.712	1.740	1.771	-31	102
FORMÅL - 59 - Personalemæssige tiltag	0	300	300	0	

Udgifter under stiftsadministrationer m.v. vedrører stiftspersonalets løn og stiftsadministrationernes drifts- og anlægsudgifter. De enkelte stiftsadministrationer aflægger enkeltvis årsrapport for 2007.

Der har været et samlet mindreforbrug på 6.442 t. kr.

6.1.4 Folkekirkens IT

(t.kr)	Regnskab 2006	Budget 2007	Regnskab 2007	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 4 - Folkekirkens IT	75.810	88.300	79.908	8.392	90
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	80	88.300	88.300	0	100
FORMÅL - 81 - Fælles systemer og aktiviteter	0	0	-49.279	49.279	-
FORMÅL - 82 - Folkekirkens systemer	0	0	2.554	-2.554	-
FORMÅL - 83 - Civilregistrering og Kirkebog	0	0	20.912	-20.912	-
FORMÅL - 84 - Provstisystemer	0	0	560	-560	-
FORMÅL - 85 - Stiftssystemer	0	0	18.420	-18.420	-
FORMÅL - 86 - Kirkeministeriets systemer	0	0	-1.559	1.559	-

IT-kontoret varetager administrationen af folkekirkens IT og aflægger separat årsrapport for dets aktiviteter og brug af bevilling. Der har været et samlet mindreforbrug på 8.392 t. kr.

6.1.5 Folkekirkens uddannelser

Fællesfonden giver en årlig bevilling til folkekirkens uddannelsesinstitutioner for præster og til kirkemusikskolerne samt støtte til en række mindre uddannelsesformål inden for folkekirken. De seks uddannelsesinstitutioner aflægger hver for sig årsrapport.

(t.kr)	Regnskab 2006	Budget 2007	Regnskab 2007	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 5 - Folkekirkens uddannelser	40.589	44.768	43.883	885	98
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	866	2.100	1.215	885	58
FORMÅL - 51 - Kirkemusikskoler	16.060	17.323	17.323	0	100
FORMÅL - 52 - Præsteuddannelse	23.664	25.345	25.345	0	100

Udgifter til formål 10 fordeler sig på tilskud til uddannelse af kordegne, kirketjenere og gravere, for hvilke, der var et mindreforbrug på 885 t. kr. I udgiften til kordegneuddannelsen indgår en egenbetaling på 1.010 t. kr.

Vestervig Kirkemusikskole har lånt 1.255 t. kr. af Det administrative fællesskab til køb af Sydthy kommunes tidligere musikskole. Lånet er afdragsfrit investeringslån i 2007. Fra 2008 skal kirkemusikskolen afdrage lånet over 15 år.

Ud over de udmeldte og udbetalte bevillinger på formål 51 og 52 har Teologisk Pædagogisk Center i 2006 fået udbetalt 750 t. kr. til dækning af et merforbrug og likviditetsunderskud. Beløbet blev opført som et tilgodehavende i fællesfonden i 2006 og blev refunderet i 2007. Teologisk Pædagogisk Center har i 2007 lånt 512 t. kr. af Det administrative fællesskab til etablering af ny hjemmeside.

6.1.6 Folkekirkens fællesudgifter

(t.kr)	Regnskab 2006	Budget 2007	Regnskab 2007	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 6 - Folkekirkens fællesudgifter	22.199	20.970	21.580	-610	103
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	1.971	100	61	39	61
FORMÅL - 31 - Konsulenter	2.352	2.523	2.072	451	82
FORMÅL - 32 - Provstirevision	14.405	17.247	18.473	-1.226	107
FORMÅL - 34 - Nationalmuseet	1.071	1.100	973	127	88
FORMÅL - 61 - Kirkeministeriet	2.400	0	0	0	0

Merforbruget på formål 32 skyldes, at der efter budgettets fastlæggelse er indgået nye dyrere kontrakter om provstirevision i fire stifter.

6.1.7 Folkekirkelige tilskud

(t.kr)	Regnskab 2006	Budget 2007	Regnskab 2007	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 7 - Folkekirkelige tilskud	22.111	19.317	4.141	15.176	21
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	1.482	3.446	3.294	152	96
FORMÅL - 33 - Udviklingsfonden	0	1.333	1.667	-334	125
FORMÅL - 41 - Døve	3.012	3.229	3.401	-172	105
FORMÅL - 43 - Hørehæmmede	717	738	725	13	98
FORMÅL - 62 - Færøerne	10.407	3.807	-11.710	15.517	-308
FORMÅL - 63 - Det Mellemkirkelige Råd	5.096	5.386	5.386	0	100
FORMÅL - 64 - Skt. Petri	1.398	1.378	1.378	0	100

Det Færøske landsstyre overtog den 29. juli 2007 folkekirken på Færøerne, hvilket medførte bortfald af tilskuddet til den færøske kirke i andet halvår. Herudover har fællesfonden haft en ekstraordinær indtægt på 17,6 mio. kr., som refusion for overdragelse af præstegårde, der var finansieret af landskirkeskatten.

I 2007 blev der for første gang uddelt penge fra Den folkekirkelige udviklingsfond. I alt er der budgetteret 1.333 t. kr. til uddeling i 2007, 2008 og 2009. Uddelingen for 2007 overskred budgettet med 333 t. kr. mod en tilsvarende reducering i beløbet til uddeling i 2008. I 2007 er der hensat 1.370 t. kr.

6.1.11 Finansielle poster

(t.kr)	Regnskab 2006	Budget 2007	Regnskab 2007	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 11 - Finansielle poster	18.725	3.500	3.492	8	100
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	18.725	3.500	3.492	8	100

Nettoresultatet har været udgifter på 3.492 t kr. mod en budgetteret udgift på 3.500 t kr. Af udgifterne udgør 4.109 t kr. renteudgifter.

Indtægter på 617 t kr. er renteindtægter til det Administrative Fællesskab.

Fra 2007 er fællesfondens økonomi adskilt fra stiftsmidlerne, idet kirkers og præsteembeders kapitaler forrentes fuldt ud til fordel for vedkommende kirke og præsteembede.

6.1.21 Tilskud til lokale kasser

(t.kr)	Regnskab 2006	Budget 2007	Regnskab 2007	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 21 - Tilskud til lokale kasser	90.226	170.257	170.223	34	100
FORMÅL - 71 - Udligningstilskud	90.226	92.250	92.216	34	100
FORMÅL - 72 - Generelt tilskud	0	78.007	78.007	0	100

Fællesfonden yder tilskud til nedsættelse af det kirkelige ligningsbeløb i kommuner, hvor ligningsbeløbet er særligt stort i forhold til den skattepligtige indkomst for folkekirkens medlemmer i kommunen.

Ændringen af økonomiloven medførte at udgifter på pensions- og forsikringsområdet i 2007 blev faktureret til de lokale kasser, idet landskirkeskatten blev reduceret med et tilsvarende beløb. For at kompensere de lokale kasser de merudgifter, som lovændringen indebærer, blev landskirkeskatten reduceret svarende til de lokale kassers forsikringsbidrag, og fællesfonden udbetalte et generelt tilskud på 78,0 mio. kr.

6.1.31 Pension, tjenestemænd

(t.kr)	Regnskab 2006	Budget 2007	Regnskab 2007	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 31 - Pension, tjenestemænd	73.254	0	5.353	-5.353	N/A
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	73.254	0	5.353	-5.353	N/A

Fællesfonden er forpligtet til at betale pension til tidligere tjenestemandsansatte kirke- og kirkegårdsfunktionærer og deres efterlevende. Fællesfonden betaler desuden pension til tidligere tjenestemænd i stiftsadministrationerne. Budgettet er baseret på en aktuarmæssig beregning fra 2005, men udgiften er lovbunden.

Pensionsordningen har indtil udgangen af 2006 fungeret som en ”pay as you go”-ordning. Pensionsudbetalingen har derfor været afholdt af fællesfondens løbende driftsmidler. Der har derfor ikke været indbetalt pensionsbidrag eller på anden måde hensat midler til afdækning af den

eksisterende pensionsforpligtelse. Den optjente pensionsforpligtelse vedrørende de nuværende tjenestemænd er ved en aktuarberegning i 2005 opgjort til 1,8 mia. kr. Fra 2005 bliver der som hovedregel ikke ansat nye tjenestemænd, for hvilke fællesfonden har en pensionsmæssig forpligtelse (enkelte undtagelser kan forekomme ved ansættelse af personale fra andre tjenestemandstillinger).

6.1.32 Folkekirkens forsikring

(t.kr)	Regnskab 2006	Budget 2007	Regnskab 2007	Periodens Forskel	Forbrug i %
DELREGNSKAB - 32 - Folkekirkens forsikring	46.372	1.201	-52.025	53.226	-4332
FORMÅL - 10 - Generelt/alm. virksomhed	46.372	1.201	-52.025	53.226	-4332

Folkekirkens forsikringsordning omfatter dækning af skadesudgifter ved alle folkekirkens bygninger samt løsøre. For disse skadetyper er der tale om en selvforsikringsordning, hvor skadeudgifterne dækkes af fællesfonden bortset fra en mindre selvrisiko, som skal dækkes af dem, der ejer eller bruger det, der er blevet skadet. Forsikringsordningen omfatter også arbejdsskade- og ansvarsforsikring for alle ansatte i folkekirken.

Der bliver budgetteret med en skadesudgift svarende til den gennemsnitlige skadesudgift over 100 år for skader på bygninger og løsøre. Denne budgetpost var i 2007 på 56.000 t. kr. Skadesudgifterne var i 2007 dog begrænset til 23.249 t. kr. De lave skadesudgifter medførte derfor et mindreforbrug på 32.751 t. kr. Herudover skyldes besparelsen, at der i 2006 blev gennemført et udbud af folkekirkens forsikring, der medførte reducerede udgifter til præmier og administration.

Ændringerne til lov om folkekirkens økonomi, som blev vedtaget af Folketinget i foråret 2006 indebærer, at udgiften til forsikringsordningen fra den 1. januar 2007 skal hvile i sig selv og dækkes ved bidrag fra de lokale kasser.

6.2 Noter til balance

6.2.1. Anlægsaktiver

6.2.1 Anlægsaktiver

Anlægsaktiver (t. kr.)	Immaterielle	Materielle		Anlægsaktiver I alt
	Programmel	Grunde, arealer og bygninger	Inventar og IT udstyr	
Kostpris	18.482	112.463	42.249	173.194
Primokorrekationer og flytninger ml. bogføringskredse	0	0	-3	-3
Opskrivning ejendomme		22.750		22.750
Tilgang	9.800	874	4.163	14.837
Kostpris pr. 31.12.2007	28.283	136.087	46.409	210.778
Akkumulerede afskrivninger	5.529	2.050	35.110	42.689
Akkumulerede nedskrivninger	0	0	0	0
Akkumulerede af- og nedskrivninger pr. 31.12.07	5.529	2.050	35.110	42.689
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2007	22.754	134.037	11.299	168.088
Årets afskrivninger	4.673	87	12.021	16.781
Årets nedskrivninger	0	0	0	0
Årets af- og nedskrivninger	4.673	87	12.021	16.781

6.2.2. Egenkapital

6.2.2 Egenkapital

Egenkapital 2007 (i t. kr.)	
Primobeholdning 01.01.2007	-48.735
Primoregulering	82
Efterposterings	82
	<hr/>
	-48.571
Bevægelser i året	
Opskrivning ejendomme	22.750
Overført resultat	
Årets resultat	42.327
Egenkapital pr. 31.12.2007	16.507

Egenkapitalen kan opdeles i:

Fri egenkapital	- 943
Disponeret egenkapital jfr. tabel 4.4	<u>17.450</u>
I alt	16.507

6.2.3. Hensættelser

Hensættelser fordeler sig på tre poster.

a) Forsikringshensættelser	36.790.551
b) Reservefonden	540.476
c) IT-kontoret	456.707
d) Regulering af fast befdring	12.000.000
e) Afgivne tilsagn	<u>1.410.913</u>
I alt	51.198.647

a) *Forsikringshensættelser*

Forsikringshensættelserne er estimerede udgifter til dækning af endnu ikke færdigt udbedrede skader fra tidligere år. Opgørelserne for 2000-2003 er foretaget af forsikringsordningens administrator, Alm. Brand, mens hensættelserne vedrørende 2004, 2005 og 2006 bygger på den gennemsnitlige skadesudgift pr. skade i de foregående år. Hensættelsen i år 2000 vedrører brandskaden i ejendommen beliggende på Torvet 13 i Ribe, hvor erstatningen blev udbetalt i 2007. Der er kun foretaget regulering af forsikringshensættelserne.

6.2.3 Forsikringshensættelser

	Primo	Udbetalt/regulering	Ultimo
Hensættelser vedr. 2000	11.491.682	1.364.376	12.856.058
Hensættelser vedr. 2001	76.735	-61.692	15.043
Hensættelser vedr. 2002	231.792	-204.042	27.750
Hensættelser vedr. 2003	1.940.777	-1.865.264	75.514
Hensættelser vedr. 2004	9.441.585	-7.602.442	1.839.143
Hensættelser vedr. 2005	15.434.218	-10.623.240	4.810.978
Hensættelser vedr. 2006	11.211.973	-5.652.302	5.559.671
Hensættelser vedr. 2007		11.606.394	11.606.394
Hensættelser i alt	49.828.763	-13.038.212	36.790.551

b) *Reservefonden*

Fællesfondens reservefond blev opløst i 2004. Samtidig blev midler hensat til imødegåelse af allerede indgåede, men endnu ikke effektuerede tilsagn.

	Regnskab 2006	Regnskab 2007
Udestående forpligtelser, primo	843.700	540.476
Udbetalt i året	303.224	0
Udestående forpligtelser, ultimo	540.476	540.476

c) *IT-kontoret*

IT-kontoret har hensat 457 t. kr., der vedrører en kontrakt, for hvilken der er en stor sandsynlighed for misligholdelse. På tidspunktet for aflæggelse af årsregnskabet er der vished for, at misligholdelse ikke sker. Hensættelsen vil blive opløst i 2008.

d) *Befordringsgodtgørelse*

Der er afsat 12.000 t.kr. til endelig afregning af tilgodehavender vedrørende godtgørelse for fast befordring til præster.

6.2.4. Langfristede gældsposter

Under langfristede gældsposter er registreret en række langfristede lån optaget af stifterne til finansiering af boligforbedringer, folkekirkens IT-kontors leasingforpligtelse og en række lån til dækning af fællesfondens likviditetsbehov og forsikringsreserve.

6.2.4 Langfristede gældsposter (t. kr.)

Investeringslån

Stift	31.830
IT-kontoret (leasing)	4.995
Samlet investeringslån	36.825

Likviditetslån

Samlet likviditetslån	26.079
------------------------------	---------------

Samlet langfristede gældsposter	62.903
--	---------------

Inklusiv forsikring	+	52.025	i alt	114.928
---------------------	---	--------	-------	---------

6.2.5. Kortfristede gældsposter (t. kr.)

6.2.5 Oversigt over kortfristede gældsposter (t. kr.)	2006	2007
Leverandører af varer og tjenesteydelser	34.296	22.335
Periodeafgrænsninger	39.165	49.007
Skyldig feriepenge	91.077	90.920
Over - / merarbejde	157	0
Investeringslån i stiftsmidlerne	1.900	0
Likviditetslån i stiftsmidlerne	20.173	17.855
Anden kortfristet gæld	5.820	5.811
Tilbageholdt bevilling (døve og hørehæmmede)	210	0
Samlet kortfristede gældsposter	192.798	185.928

6.2.6 Lån i stiftsmidlerne

Der er foregået en uensartet registrering i stifterne af lån i stiftsmidlerne, hvor en del af disse er modregnet under tilgodehavender og likvide beholdninger. Disse mellemregninger indgår ikke i oversigterne.

6.2.6 Lån i stiftersmidlerne (t.kr)

Likviditetslån i stiftsmidlerne (kortfristede gældsposter)	17.855
Likviditetslån i stiftsmidlerne (langfristede gældsposter)	26.079
Investeringslån i stiftsmidlerne (kortfristede gældsposter)	0
Investeringslån i stiftsmidlerne (langfristede gældsposter)	31.830

6.2.7 Investerings- og likviditetslån

Fællesfonden har hjemmel i henhold til lov om folkekirkens økonomi til at optage lån i stiftsmidlerne til investeringsformål. Endvidere kan fællesfonden låne op til 100. mio. kr. til

dækning af behov for likviditet. Disse lån omfatter både langfristet og kortfristet gæld, men er konsolideret i nedenstående oversigter.

6.2.7	Stiftsmiddellån primo 2007	Netto bevægelse	Stiftsmiddellån ultimo 2007
Investeringslån			
København	1.900.000	-683.333	1.216.666,72
Helsingør			
Roskilde			
Lolland-Falster			
Fyen	3.035.196	-1.517.598	1.517.598,00
Aalborg	685.104	44.983	730.087,46
Viborg	0	28.365.914	28.365.914,18
Aarhus			
Ribe			
Haderslev			
Samlet investeringslån	5.620.300	26.209.966	31.830.266
Likviditetslån			
København	0	0	0,00
Helsingør	0	0	0,00
Roskilde	2.500.000	-2.500.000	0,00
Lolland-Falster	0	0	0,00
Fyen	5.848.436	-5.848.436	0,00
Aalborg	17.681.889	173.111	17.855.000,11
Viborg	50.253.961	-34.175.431	16.078.530,37
Aarhus	10.000.000	0	10.000.000,00
Ribe	2.000.000	-2.000.000	0,00
Haderslev	0	0	0
Samlet likviditetslån	88.284.286	-44.350.756	43.933.530
Samlet lån	93.904.586	-18.140.789	75.763.797

6.2.8 Eventualforpligtelser

a) *Tjenestemandspensioner*

Fællesfonden er forpligtet til at betale pension for en række tjenestemænd ansat i folkekirkeligt regi. Der har med udgangen af 2007 ikke været indbetalt pensionsbidrag eller på anden måde hensat midler til afdækning af pensionsforpligtelsen. Pensionsudbetalingen har været afholdt af fællesfondens løbende drift. Den optjente pensionsforpligtelse vedrørende de nuværende tjenestemænd er ved en aktuarberegning i 2005 opgjort til 1,8 mia. kr. Fra den 1. januar 2005 bliver der som hovedregel ikke ansat nye tjenestemænd for hvilke fællesfonden har en pensionsmæssig forpligtelse (enkelte undtagelser kan forekomme ved ansættelse af personale fra andre tjenestemandstillinger).

b) *Operationel leasing*

Århus Stift har indgået en aftale om leasing af en fotokopimaskine, hvor af 38 t. kr. udestår af den resterende kontrakt.

c) *Husleje*

Roskilde Stiftskontor har til huse i lejede lokaler. Lejemålet kan opsiges med 3 mdrs. varsel pr. 1/4 og 1/10 og indebærer en forpligtelse på yderligere et års husleje. Huslejen er for 2007 opgjort til 854 t. kr.

d) *Provstirevision*

Provstirevision omfatter udgifter til revision af de lokale kirkelige kasser samt udgiften til revision af provstiudvalgskasserne.

Udgifter til provstirevision fra 2007 bogført efter omkostningsbaserede principper, hvor de tidligere har været bogført efter udgiftsbaserede principper.